

99 šimto- sios

Liudas
Mažylis

Veiksmo trileris

Ši knyga yra grožinės literatūros kūrinys. Vardai, personažai, vietos ir nutikimai, išskyrus viešai žinomus, yra arba autoriaus vaizduotės kūriniai, arba naudojami kaip meninė priemonė. Bet koks panašumas į tikrus įvykius, vietas ar asmenis yra visiškai atsitiktinis.

Leidinio bibliografinė informacija pateikiama Lietuvos nacionalinės Martyno Mažvydo bibliotekos Nacionalinės bibliografijos duomenų banke (NBDB).

Ši kūrinį, esantį bibliotekose, mokymo ir mokslo įstaigų bibliotekose, muziejuose arba archyvuose, draudžiama mokslinių tyrimų ar asmeninių studijų tikslais atgaminti, viešai skelbti ar padaryti viešai prieinamą kompiuterių tinklais tam skirtuose terminaluose tų įstaigų patalpose.

ISBN 978-609-01-3482-5

© Liudas Mažylis, 2018

Viršelio nuotraukos: © Atlantis Images, ID: 599190608;

© grenga, ID: 442911802 / „Shutterstock.com“

© Leidykla „Alma littera“, 2018

Kryžininkai, plėsdami Konstantinopolį, pagrobė daugybę relikvijų, tarp jų net dvi šv. Jono Krikštytojo galvas. Dabar jos atskirai saugomos dviejose Prancūzijos bažnyčiose: Suasone ir Amjene. Kai vėliau Konstantinopolį užėmė turkai, sultonas savo lobyne su pietizmu saugojo kitas Jono relikvijas: delną ir kaukolės skeveldrą.

Zenonas Kosidovskis „Evangelijų sakmės“

„99 metai po įvykio“ – taip vadinosi pirmoji Liudo Mažylio knyga.

Tada Vienišasis profesorius grumdamasis su savimi įveikė savyje Kolekcininką. Ir jau kitą dieną Berlyne, archyve, atsiraudo svarbiausias valstybės Dokumentas!

Tiesa, paskui Kolekcininkas vėl atkuto. Elegantiškai apstūmė Dirigentą ir išviliojo iš jo dar vieną Dokumento egzempliorių. Dar vieną originalą! Kad profesorius, turėdamas jį savo kolekcijoje, galėtų slapčia sau gėrėtis. Kol jo akys regės.

O kiti Dokumento egzemplioriai? Gal ir tuos būtų verta surasti?

Na, čia apie dokumentus.

O žmonės? O draugų rato draugės ir draugai? Dažnas, šmėkštelėjęs knygos puslapiuose, negailestingai pradingdavo. Nebesvarbūs, nebereikalingi, pametę tapatybę ir netgi pėdsakus... kur jie dabar?

Juk Vienišasis turėjo net tris doras moteris: savo žmoną, Rasą ir savo vienintelę Romualdą. Nė viena iš jų nerūkė,

negėrė ir netgi nesidažė. Dar buvo Rozalinda, bet seniai. Žmona? Ji mėgsta filmus ir krepšinį. Su žmona jis tebegyvena. Jau įžengė į bendro gyvenimo penktą dešimtį. Rasa? Jos akys mėlynos, plaukai šviesūs, smilkiniai padailinti, balsas tylus, frazės trumpos, mintys aiškios. Romualda gerai fechtuojasi, jos plaukai ilgi, o klausia absoliuti. Rozalindos rankos raukšlėtos. Kiekviena iš jų turi savo gyvenimą.

Vienąkart Vienišasis susimąstė: o kiek iš tiesų tų jo moterų čia apibūdinta – keturios, trys, dvi, o gal?..

Tai apie rimtąsias. O juk buvo dar ir tų nerimtųjų. O! Šitos tai darė viską! Jos ne tik kad kasdien dažydavosi, bet nereta ir dūmą užplėsdavo, kai kurios mėgo stiklelį, pasitaikydavo, kad kvėpindavosi be saiko. Be to, Vienišasis beveik neabejojo, kad jos dar ir vyrus viliojo! Tarp tokių pirmoje knygoje dominavo priešiškos valstybės superagentė Ana, visaip trukdžiusi profesorius surasti Dokumentą. Nėgana to, ji dar įviliojo jį į grupinį. Dar buvo toji bene sicilietė, tikriausiai karšta kaip ugnikalnio lava, žvilgsniu gundžiusi profesorius Etnos šlaite. Buvo ir dvi automobilistės priešingame Kauno slėnio krante, smalsiai žvelgiančios į skurdžios išvaizdos profesorius dviratinką.

Tai apie drauges. O draugai?

Štai kad ir tas vyrukas Berlyno viešbutyje, pergalingai atlaikęs abiejų damų atakas toje grupinėje scenoje, kai profesorius nusiplovė ieškoti Documento... Tylenis? Gal koks nebylys?.. Bet labai seksualus... Kur jis dingo po viso to?

O ištikimasis Romualdas, taip patikimai dengęs savo kolegą profesorius meluodamas jo žmonai, kai profesorius gastroliavo po Siciliją su ano bendravarde Romualda?

8 O kiborgų vadas, bandęs dėtis ir patriotu, ir draugu, paskui judošiškai išdavęs savo tėvynę ir šaudęs į profesorių iš pasalų. Kam jis tarnauja dabar? Negi niekam nebeturi rūpėti tolesnis neigiamų herojų gyvenimas?

 O Matas Haris? Taip, tarnyba specialiosiose tarnybose sugadina žmogų. Bet juk tai jis išgelbėjo profesorių nuo mirties.

 Apie mirtį bus ir šioje knygoje. Tykš kraujas, lėks galvos.

 Taigi tai ir apie mirtį. Tai ir apie gyvenimą.

 Tai ir apie meilę, žinoma. Tai kas, kad nebūtinai laimingą.

Senyvas daktaras operuoja

11

12 valandų po įvykio

Praėjo Vasario 16-oji.

Vidudienį Senyvas Daktaras pirmininkavo posėdžiui. Jam išpuolė būtinybė garsiai perskaityti Dokumentą. Visiems jiems, visiems dvidešimčiai. Garsiai. Geriau, jei nedrebančiu balsu. Bet jis suprato, kad balsas vis tiek drebės. O ir buvo dėl ko.

Paskui, vakare, jau po įvykio, Senyvas Daktaras pavargęs klampojo į savo butą. Svarbiausia jau buvo įvykę, jau praėity, priešpiet. Jam pirmininkaujant jie, visi dvidešimt, priėmė Dokumentą.

Pirmąjį mašiništinį Dokumento egzempliorių jis, daugumai Tarybos narių net nelabai stebint, įsidėjo tarp kitų savo popierių. Apsidrausdamas. Dėl viso pikto. Jis puikiai suprato, kokią reikšmę turi tai, kas šiandien buvo priimta. Puikiai suvokė ir grėsmę. Žinojo, kad kiti – pagrindiniai – Dokumento egzemplioriai yra skirti viešinti. Šis – jo, daktaro Basanavičiaus, egzempliorius – skirtas paslėpti. Tas egzempliorius yra atsarginis.

Ar kas pastebėjo?

Senyvas Daktaras pagavo vieną skvarbų žvilgsnį. Tas vienas gal ir spėjo pastebėti. O kiti aštuoniolika energingai diskutavo. Paprasčiau tariant, barėsi. Aha. Tuo pat metu jie dar ir atidžiai stebėjo, kad nebūtų pakeista nė viena Dokumento teksto raidė. Jaunimas! O kiek egzempliorių jie rašysis? Kiek kartų jie dėlios tuos jaunatviškai bebaimius savo parašus? Vieną, du, tris? Tokias neva smulkmenas jie, žinoma, tuoj pat pamirš. Juk jaunimas. O ir rašybos klaidas kas nors turės ištaisyti. Kas gi kitas tai padarys, jei ne jis, Senyvas Daktaras.

Grįžęs namo Senyvas Daktaras tyliai pasimeldė už tai, kad šiojo atsarginio egzemplioriaus niekada taip ir neprireiktų.

Patalpoje tvyrojo ledinis šaltis.

– *Hlod*, – sumurmėjo kažkodėl bulgariškai. – Ne Bulgarija betgi, – atsiduso.

Tada atrakino spintą, kurioje stovėjo jo Balsupių kolekcija. Atidarė stalčių, kur buvo sudėti jo instrumentai. Išsirinko tinkamo dydžio skalpelį, replytes ir pincetą.

Pasidėjo ant stalo Dokumentą. Tekstas buvo atspausdintas mašinėle ryškiu šriftu ant akinamai balto lapo. Puikavosi 19 ryškių parašų.

Senyvas Daktaras prisiminė, kad pats dar nepadėjo savo parašo. Tuo metu baisiai rūpėjo, kad net ir bendražygiai kuo greičiau pamirštų, kiekgi egzempliorių jie rašėsi, tad mikliai pridengė šį dar neapdžiūvusį egzempliorių kitais popieriais. Dabar, namie, jau visai tamsoje, susirado parkerį ir įspraudė savo parašą tarp žodžio „valstybė“ ir S. Banaičio parašo. Dar kartą įdėmiai peržvelgė Dokumentą.

– Rašeivos, – suniurnėjo.

Jaunikliai. Neva kovoja dėl kiekvieno žodžio, o va įpaišė „Tyraaba“, nors turi būti „Taryba“. Dėl tvarkos reikėtų ištaisyti... o dar reikia įraityti ir trūkstantį žodelytį „kaipo“... ir tokiaime šaltyje rašalą išdžiovinti...

Pagaliau išdžiovino. Ėmė lankstyti. Pirmiausiai išilgai į tris dalis. Tada dar septynis kartus skersai. Išėjo dvidešimt viena plokštuma, lapas sumažėjo tiek pat kartų. Toks tilps.

Atsidusęs ėmėsi dar vieno darbo. Atsargiai operavo skalpeliu, replytėmis ir pincetu.

Pavyko.

Vėl pasimeldė, kad šio egzemplioriaus niekam niekada neprireiktų.

– Nebent po šimto metų. Ir ne anksčiau, – maldą užbaigė savotišku užkeikimu.

Dėl tvarkos, kaip įprastai, dar reikėjo padaryti įrašą dienoraštyje. Tik dvi būtinos temos. Pirmą: ar gerai miegojau praėjusiąją naktį? Antra: kur tądien dalyvavau, kas svarbesnio tądien įvyko?

Parašė:

„16 Šešt. Užmigęs apie ½ 11 su pertraukomis miegojau iki 6; priešpiet 11–3, vakare 6–¾ 11 Lietuvos Tarybos posėdžiuiose. – ½ 1 priešpiet, man pirmininkaujant, visų 20 Tarybos narių nutarimu nuspręsta paskelbti apie Lietuvos nepriklausomybę Vokietijai, Rusijai ir k. valstybėms.“

Tai tiek. Aha. Dar, kaip visada, būtina apibūdinti meteorologines sąlygas. Kokia šiandien oro temperatūra? Senyvas Daktaras prislinko prie lango, už kurio kabėjo termometras. Vargais negalais įžvelgė.

Parašė:

„Šiandien šalčio buvo 10–12 °R.“

Išsilavinę galės nesunkiai suprasti, kad „°R“ – tai temperatūros laipsniai pagal Reomiuro skalę.

„Jau po pusiaunakčio, – pagalvojo Senyvas Daktaras. – Visa tai įvyko jau vakar.“

Iš tiesų buvo po jau pusiaunakčio. Jau prasidėjo sekmadienis, vasario 17-oji.

Buvo praėjusios 12 valandų po įvykio.

Šimtmečio šventinės fanfaros dar tebeaidėjo, bet profesorius užsimanė pailsėti. O čia kaip tik pasipainiojo proga: jį pakvietė į vieną prašmatnų Lietuvos kurortą susitikti su kurorto bendruomene. Va ir pailsės.

Profesorius vežėsi ir žmoną. O ką veiktų vienas visą naktį? Atsitiktinių ryšių juk nepraktikavo. Bent jau tyčia nesiektė. Bent jau jam taip atrodė.

Jiedu apsigyveno jaukiuose apartamentuose. Žinoma, tai buvo puiki proga visokiems prisiminimams apie ankstesnę patirtį.

Pačiame aistros įkarštyje Vienišasis išgirdo beldimą į duris. Ant išorinės durų rankenos jiedu su žmona buvo užkabinę ryškiai salotinės spalvos daugiakalbę iškabą **NETRUKDYTI DO NOT DISTURB NE BESPOKOJTE POŽALUJSTA**, tačiau beldimas nesiliovė. Turbūt renginio moderatorius užbėgo pasitarti dėl rytdienos. Bet ir sugalvok tu man! Tokiu laiku? Patys pasikviečia, sugundo nuodėmingai šėlti, paskui patys ir trukdo...

„O gal jis koks paleistuvys, gal jis čia grupinį seksą suplanavo, dar ir mano žmoną įtraukti bandys?!“ Profesoriumi tai pasirodė įžūlus, netoleruotinas, o svarbiausia, pasišlykštėjimo vertas planas. Tik pamanyk! O dar vadinasi moderatorius!

– Truputį palauk, – sušnibždėjo savo gyvenimo partnerei.

Tą įžūlų įsibrovėlį reikėjo kaip nors nuvaryti. Nebuvo kitos išeities. Juk tokia naktis! Tokia aistra! O čia taip apmaudžiai viskas trukdosi!

Šelmišku judesiu pridengė antklode žmonai ausį.

Priešęs prie durų sušnypštė kaip begalėdamas pikčiau:

– Rytoj, glušiau! Ry-toj!

– Oi, izvinite, radi Boga! – pasigirdo tylus cyptelėjimas. – *Ja tolko chotela poprosit u vas... ja... choču...*¹

Betgi tai buvo visai ne moderatoriaus balsas, ir netgi ne vyriškas, ir ne valstybine kalba. Be abejo, tai tos jaunutės viešbučio kaimynės balselis. Ne taip seniai jiedu prasilenkė ant laiptelių, ji jam nusišypsojo ir pasakė *zdraste*².

Dabar Vienišasis porą sekundžių įtemptai mąstė. O gal toji mergaičiukė eksromptu provokuoja seksualinį nuotyki? Juk ji nė nemėgina trauktis nuo durų. O jis nė nemėgina nustumti minties apie seksualinį nuotyki su ja. Priešingai. Tas virpantis balselis įkaitino jį iki maksimumo. Seksas įtraukiant žmoną ir jaunutę, bet tikriausiai jau patyrusią grupinio sekso srityje partnerę! Tai būtų nuostabi ir simbolinė naujųjų, jubiliejinių, šimtmečio metų pradžia. Kaip pikantiška! Tik apmaudu, kad

¹ Oi, dovanokit, dėl Dievo. Aš tik norėjau jūsų paprašyti... man... reikia... (Rus.)

² Labas (rus.).

žmonai tai pasirodys įžūlu, netoleruotina, o tikriausiai ir pasišlykštėtina.

– Sejčas uchodi. Zavtra!³ – sušnypstė profesorius.

Pamaštes dar sekundę, suvokė nuteikęs save smerktinam ryšiui su nepažįstamąja, gal netgi nepilnamete.

„Nieko. Šiandien tegu ji atstoja, o rytoj juk vis tiek išvažiuojame į savo Kauną. O kitais panašiais atvejais reikalausiu rodyti pasą. Tik pamanyk! Tokia jauna, o jau šitoks smailumas!“

Užtat tokie pikantiški atsitiktinumai sužadina nežabotas seksualines fantazijas. Tuoj jis tuo pasinaudos!

– Kas čia buvo? – atsiklojusi ausį susidomėjo sutuoktinė.

– Nieko. Prisiminiau tave prieš keturiasdešimt metų, – atsakė profesorius žodžiais, kurie anksčiau niekada nebuvo šovę į galvą. Pasilenkė ir sušnibždėjo jai į ausį dar vieną frazę: – O kodėl tu atsiklojai tik ausį?

Įsibrovęs pas žmoną, prisidengusią antklode, jis be didelių įžangų bakstelėjo TENAI. Abu iškart prisiminė, ką išdarinėdavo, kai buvo šiek tiek jaunesni. Net nuraudo tai prisiminę. Profesorius pamanė, kad jaunoji jų kaimynė, ko gero, tebestovi už durų ir tebesiklauso, bet tai kažkodėl neslopino aistros. Veikiau priešingai.

³ Dabar eik sau. Rytoj! (Rus.)

Kraujas ant kapoto

Šventinės fanfaros tilo pamažu, bet nenumaldomai. Atslinko šalčiai. Knygų mugės metu jie buvo itin atšiaurūs.

Žinoma, mugės renginiuose šalta nebuvo. Spūstyje, priešingai, netgi tvanku. Skaitytojai – ypač skaitytojos – šildė šypsenomis ir visaip rodė palankumą. Kartais atrodydavo, kad netgi provokuoja nuotykiams. O gal slapta netgi varžėsi dėl jo? Ne visos, žinoma, bet dvi tai jau tikrai. Pažįstamos veikėjos! Abi pavaizduotos pirmosios knygos 152 puslapyje, skyriuje „Žibintai pilkame fone“. Pernai jos, automobilistės, tik smalsiai žiūrėjo į jį, apšepusį dviratininką, o štai šiomet... Šiomet viena per kitą siūlėsi nuvežti į nakvynės vietą. Pas dukrą į Antakalnį? Kaip tai būtų buvę nekalta ir padoru! Vienišasis netgi pasididžiavo tokia savo morale.

Po renginio išėjęs į lauką, Vienišasis pajuto, kad žvėriškai šąla. Jį tikrai buvo žadėję pavėžėti, bet jis užmiršo paklausti, koku automobiliu, kokia jo markė. Besidairydamas po snieguotą aikštelę, pamatė kai ką neįprasta: stumdynes! Šnypšdamos viena ant kitos, buvo susikibusios dvi moterys. Dar dvi apstulbusios, bet ir susidomėjusios, stebėjo reginį.

Kriokdamos iš įtampos kovotojos, mėgindamos užversti viena kitą ant balto BMW kapoto, pakaitomis šūkalojo:

– Ne, tu jo neveši!

– Bet ir tu jo neveši!

„Dėl kokio gi svajonių jaunikio jos čia taip?“ – parūpo profesorius.

Jis nupėdino prie stebinčiųjų.

Paaškęjo, kad kiekviena kovotoja turi po sirgalę. Sirgalės nė nemanė stabdyti kovos veiksmų, veikiau kaip tik priešingai.

Profesorius nutarė likti neutralus. Tačiau jį apėmė natūralus pavydas, kai išgirdo, kad pešamasi ne dėl jaunikio, o dėl kažkokio profesoriaus!

– Su profesoriumi mylėsiuosi aš! – švokštė viena.

– Nesimylėš jis su tokia, nesulauksi! – šnypštė kita.

– Pati tu... – Ir pirmoji dama nuo sąžiningų imtynių perėjo prie paprasčiausio daužymosi.

Kitos kovotojos galva ėmė ritmingai dunksėti į BMW kapotą.

Dunkst. Dunkst.

„Dėl kurio čia mano kolegos jos taip? Dėl kurio čia profesoriaus?“ – ėmė svarstyti Vienišasis, bet ūmai suvokė: ogi tai dėl jo! Dėl jo paties, dėl Vienišojo, čia tos negailestingos muštynės!

Tuo metu kovotojos apsikeitė pozicijomis. Dabar jau į kapotą dunksėjo antrosios galva.

Dunkst. Vėl dunkst.

Sniegas menkai teatspindėjo žibintų šviesą, tad nebuvo įmanoma įžiūrėti tų damų veidų. Bet kas jau kas, o profesorius tikrai žinojo: čiagi tos dvi, tos pačios!

– Liaukitės, šliundros! – suriaumojo. Nelabai garsiai. Garsiau rékti bijojo, kad nesuléktų apsaugininkai.

Bet ir tiek buvo gana. Matyt, žodis *šliundros* turėjo magišką galią, nes kovotojos atšlijo viena nuo kitos. Abiem iš nosių žliaugė kraujas. Net ir prietemoje buvo matyti: balto automobilio kapotas gausiai aptiškęs kraujais. Kraujas lašėjo ant sniego.

Pribėgusios sirgalės išsitraukė servetėlių ir, pasodinusios kovotojas ant sniego, ėmė šluostyti kruvinus veidus.

Supratęs, kad kova šįkart baigta, profesorius su palengvėjimu atsiduso ir paskubėjo dingti už kampo. Jis ir toliau norėjo likti neutralus.

Ramiai surinko mobiliajame keturis skaičius. Taksi Vilniuje dirbo puikiai. Po pusvalandžio Vienišasis jau žaidė su anūke. Antakalnyje. Dukros bute. Į ilgesio ir nevilties kupinus skambučius – mobiliojo ekrane mirgėjo net du numeriai! – jis neatsiliepė.

Nuo tada į mugę ir iš jos važinėjo tik taksi.

Po kurio laiko jis pagalvojo: betgi jos čia dėl manęs... šitaip!.. ir nuoširdžiai...

Ir kažkodėl pasijuto dar vienišesnis.

Gal todėl, kad labai nemėgo kraujo? Jis taip tikėjosi, kad daugiau lieti kraujo neprireiks... O, kaip smarkiai jis klydo.

Tąkart tiek ir tespėjo atsigauti nuo knygų mugės įspūdžių – jam paskambino Matas Haris ir pasiūlė neatidėliojant susitikti. Tai reiškė, kad vyksta kai kas itin svarbaus.